

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἔξοχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροχὸν εἰς τὴν χάριν τῶν ὑψηλοτέρων καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωμα ἀξιόστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	
Ἐσωτερικὴ	Ἐξωτερικὴ
Ἐφηβία . . . . 50.15.—	Ἐφηβία . . . . 50.20.—
Ἐφηβίανος . . . . > 8.50	Ἐφηβίανος . . . . > 10.50
Τετάρτη . . . . > 4.50	Τετάρτη . . . . > 5.50
Αἱ συνδρομαὶ ἔχονται τὴν 1ην ἑκάστον μηνός.	
Περίοδος Β' — Τόμος 28ος	

ΕΒΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
 ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ἐν Ἀθήναις, 16 Ἰανουαρίου 1921

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45
 Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν τῆσις λεπ. 40
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΔΟΗΝΑΙΣ
 Ὁδὸς Ἐφραϊμίδων ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβακτιῶν
 Ἔτος 48ον. — Ἀριθ. 7

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ
 [ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' (Συνέχεια)
 Ἀν ἀπορήτε γι' αὐτὸ καὶ σεις, παιδιά μου, ἀς θυμίσω ἀπὸ πάλι ἀς εἶπα παραπάνω γιὰ τὴν πενιχρότητα τῶν ἐβελοντικῶν καὶ ἀντοσχεδίων αὐτῶν στρατευμάτων. Τὴν ἀντιλαβιστοσύνην μὴν μὴ καλῆ θέλησιν, ποὺ ὅμως δὲν εἶναι ἀρκετὴ.
 Ἡ φρουρὰ ἐκεῖνη ἰσάως ἀγρυπνοῦσε, γιὰτὶ οἱ ἄνδρες ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν, καμμιὰ τριανταριά, εἶχαν ἀρῆσει τὴν φυλακὴν, ποὺ καθόταν ὀλόγουρα τῆς, καὶ εἶχαν κατεβῆ, στὸ δρόμο, ὅπου περιμένον ἀρκετοὶ ἀνέμοιοι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ.

Ἐἶχαν ἀκούσει καὶ αὐτοὶ τὸ θόρυβον ποὺ ἔφτανε ἀπὸ τὴν κοιλάδα.
 Ἦταν ὄλοι τοῦ πεζικοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τρεῖς οὐσάρους, ποὺ δὲν εἶχαν ὅμως ἀλογα.
 Ὁ Γιάννης δὲν ἀπέχετο πιά ἀπὸ αὐτοῦ παρακαμμιὰ ἑκατοστὴ μέτρα, ὅταν, στὴν ἀπορῆ τῆς πλαγιάς, τοῦ παρουσιάσθηκε τὸ βάθος τῆς κοιλάδας καὶ, στὸν ἴδιον δρόμον, εἶδε κλιθερὰ ἕνα στρατεύμα, ποὺ ἀνέβαινε πρὸς τὸ ὄψωμα, μὴ μακριὰ μὲν γραιμὴ, ὅπου σπινθηραῖον, ὅτις πρῶτος λαμφοὺς τῆς αὐγῆς, τὰ ὄπλα.
 Τὸ πρῶτον κίνημα τοῦ Γιάννη ἦταν νὰ γυρίσῃ πρὶν καὶ νὰ σηκώσῃ τὸ σύνταγμα στὸ πόδι. Ἐπὶ γοῶν ὅμως ἀκούσθη, πὺς ἂν ὁ στρατὸς ἐκεῖνος ἦταν πρῶτος, οἱ γάλλοι σκοποὶ, οἱ τοποθετημένοι στὴς προφυλακὰς, στὴν ἀπορῆσιν, ἡ δὲ τὸν εἶχαν ἴδῃ καὶ ὅτι εἶχαν πάρει τὰ μέτρα τους.
 Ἀλλὰ ὄχι. Τὸ σύνταγμα ποὺ ἐρχόταν ἦταν γαλλικόν. Καὶ σὲ λίγο ὁ Γιάννης ἀκούσε τοὺς στρατιώτες νὰ φωνάζουν στοὺς σκοποὺς:
 — Γαλλία!, Γαλλία!

Ἦταν οἱ μικροὶ στρατιῶτες! Σὲ τί κατάντια μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἕνα στρατεύμα, ὅταν δὲν ἔχη πιά ἐμπιστοσύνην στοὺς ἀρχηγούς του καὶ τοῦ λείπει ἡ πενιχρότητα, ποὺ προϋλάει ἀπὸ τὸν πανικόν!
 Ἦσαν ἡ φρουρὰ τοῦ Βερντέν ποὺ ὕστερ' ἀπὸ τὴν παραδοτὴν τῆς πόλεως, ὑποχωροῦσε στὸ Σαλόν. Ἡ συνθήκη ποὺ εἶχε γίνει μὲ τοὺς Πρώτους, συγχωροῦσε στοὺς νικημένους νὰ φύγουν μὲ τὰ ὄπλα τους. Οἱ περισσώτεροι ὅμως, πανικὸβλητοὶ, τὰ εἶχαν πετάξει.
 — Δὲ θέλομε πιά νὰ πολεμήσομε! ἔλεγαν στοὺς σκοποὺς. Οἱ Πρώτοι, ἂν

Ἐἶχε διαταγή νὰ διωχθῆ τὰ σύνταγμα χωρὶς νὰ τὸν σταματήσῃ κανένας. (Σελ. 42, στ. β')

τιώτες, ποὺ φύγουν μπροστὰ στὸν ἐχθρὸν, τὰ βιάζον μὲ τοὺς ἀρχηγούς τους.
 Καὶ σπρώχνοντας τοὺς φρουρούς, οἱ ἀπειθαρχητοὶ, οἱ ἀφηνειασμένοι ἐκεῖνοι στρατιῶτες προσπαθοῦσαν νὰ φθάσουν στὸ στρατόπεδον τοῦ Ἐνιάτου.
 Ὁ Γιάννης, ποὺ βρέθηκε στὴν μέση, παρενοχλήθη ἀπ' αὐτὴν τὴν δίνη. Ἐνός ψηλοῦ γραιμειόρος, χωρὶς καπέλλον, χωρὶς τουφέκι, τὸν ἀρπάξε ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν πρέχει, ξεφουρνίζοντας φράσεις ἀσυμμάτητες.
 Ἐρελλὸς ἀπὸ τὸ φόβον τοῦ, νὰ φευγαλέος ἐκεῖνος ἔλεγε πρὸς οἱ Πρώτους ἦταν νικητὴς καὶ ἀνίκητοι! πὺς τὰ στρατεύματα τους ἀμέτητα, ἀτράνταχτα, σκέπαζαν τὰ ὄψωματα τοῦ Μεν-Σαιν-Μισέλ! πὺς ἦταν παραφροσύνη νὰ τοὺς ἀντίσταθῃ κανεὶς καὶ πὺς ἐπορετὴ νὰ τελειώσῃ ὁ πόλεμος.
 Ἄ, τί φορικτὴ ἐντύπωση ποὺ ἔκαναν ὅλα αὐτὰ στὸ Γιάννη!
 Ἀξαρνα, μπροστὰ στὸ μαινόμενον ἐκεῖνον πλῆθος, παρουσιάσθησαν δύο ἄνθρωποι. Ὁ ἕνας εἶναι ὁ στρατηγὸς Γαλιμπιά.
 Τοὺς μιλᾷ γιὰ τὴν καὶ γιὰ ἐκδίκηση, τοὺς ἐξορκίζει νὰ συνέλθουν, νὰ ἀναστῆ ταχθεῖν, νὰ μείνουν μαζί του, στὸ στρατόπεδον τοῦ Μπίεσμα, νὰ ὑπερασπισθῶν αὐτὴν τὴν πόρταν τῆς Γαλλίας. Ἀλλὰ τὰ λόγια του χάνονται στὸ θόρυβον.
 Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ ἀντι-συνταγματάρχης Μαρσώ, ἕνας νέος εἰκοσιεπτά μῆνες χρόνων, ποὺ τὰ μέντα του βιάζον φωτιές.
 — Ἄνθρωποι! τοὺς φωνάζει τρεῖς φορές ἄνθρωποι, ποὺ ἐγκαταλείπετε τὴν πατρίδα!
 Καὶ τραβώντας τὸ πιστόλι του, τὸ ἐστράψε πρὸς τὸ πλῆθος, ποὺ ἐπίσθηχώρης

μὰς ἰδοῦν χωρὶς ὄπλα, μπορεῖ νὰ μὰς λυπηθοῦν καὶ νὰ μὰς πρῶς σκοτώσουν.
 Ἐἶ δειλία, τί ἐξουτελισμός!
 Χύθησαν ἀπὸν καταυλισμὸν καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:
 — Προδοσία! Μὰς ἐπρόδωσαν οἱ ἀρχηγοὶ μας!
 Ἔτσι γίνεται πάντα, οἱ δειλοὶ στρα-

τιῶτες, ποὺ φύγουν μπροστὰ στὸν ἐχθρὸν, τὰ βιάζον μὲ τοὺς ἀρχηγούς τους.
 Καὶ σπρώχνοντας τοὺς φρουρούς, οἱ ἀπειθαρχητοὶ, οἱ ἀφηνειασμένοι ἐκεῖνοι στρατιῶτες προσπαθοῦσαν νὰ φθάσουν στὸ στρατόπεδον τοῦ Ἐνιάτου.
 Ὁ Γιάννης, ποὺ βρέθηκε στὴν μέση, παρενοχλήθη ἀπ' αὐτὴν τὴν δίνη. Ἐνός ψηλοῦ γραιμειόρος, χωρὶς καπέλλον, χωρὶς τουφέκι, τὸν ἀρπάξε ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν πρέχει, ξεφουρνίζοντας φράσεις ἀσυμμάτητες.
 Ἐρελλὸς ἀπὸ τὸ φόβον τοῦ, νὰ φευγαλέος ἐκεῖνος ἔλεγε πρὸς οἱ Πρώτους ἦταν νικητὴς καὶ ἀνίκητοι! πὺς τὰ στρατεύματα τους ἀμέτητα, ἀτράνταχτα, σκέπαζαν τὰ ὄψωματα τοῦ Μεν-Σαιν-Μισέλ! πὺς ἦταν παραφροσύνη νὰ τοὺς ἀντίσταθῃ κανεὶς καὶ πὺς ἐπορετὴ νὰ τελειώσῃ ὁ πόλεμος.
 Ἄ, τί φορικτὴ ἐντύπωση ποὺ ἔκαναν ὅλα αὐτὰ στὸ Γιάννη!
 Ἀξαρνα, μπροστὰ στὸ μαινόμενον ἐκεῖνον πλῆθος, παρουσιάσθησαν δύο ἄνθρωποι. Ὁ ἕνας εἶναι ὁ στρατηγὸς Γαλιμπιά.
 Τοὺς μιλᾷ γιὰ τὴν καὶ γιὰ ἐκδίκηση, τοὺς ἐξορκίζει νὰ συνέλθουν, νὰ ἀναστῆ ταχθεῖν, νὰ μείνουν μαζί του, στὸ στρατόπεδον τοῦ Μπίεσμα, νὰ ὑπερασπισθῶν αὐτὴν τὴν πόρταν τῆς Γαλλίας. Ἀλλὰ τὰ λόγια του χάνονται στὸ θόρυβον.
 Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ ἀντι-συνταγματάρχης Μαρσώ, ἕνας νέος εἰκοσιεπτά μῆνες χρόνων, ποὺ τὰ μέντα του βιάζον φωτιές.
 — Ἄνθρωποι! τοὺς φωνάζει τρεῖς φορές ἄνθρωποι, ποὺ ἐγκαταλείπετε τὴν πατρίδα!
 Καὶ τραβώντας τὸ πιστόλι του, τὸ ἐστράψε πρὸς τὸ πλῆθος, ποὺ ἐπίσθηχώρης

έντρομο, φωνάζοντας πάλι «προδοσία!»
 — Ναι, προδοσία! φώναζε τότε ο Μαρ-
 σώ αλλά προδοσία από πού; Έπρεπε
 να αιχμαλωτισθείς! Βιάσε άνάξιο να λέγεσθε
 Γάλλοι!

Κανείς δεν ξέρει πώς θα τελειώσει αύ-
 τό. Πολλοί φυγάδες έπιμένουν να παρα-
 σούρουν στην άνταρσία τους Έθελοντές του
 Έννάτου οι περισσότεροι όμως, βλέπον-
 τας πώς ήταν δύσκολο, γυρίζουν στο δρό-
 μο και τραβούν προς τη Σαιντ-Μενεχούλδ.
 Άλλοι προσβολούν τα δένδρα. Όταν άξια-
 φνα, ένας άρμιλος, με τάξη και με κανο-
 νικά βήμα, παρουσιάζεται μπροστά στο
 στρατό.

Τέσσερις στρατιώτες κρατούν στους ώ-
 μους τους ένα φέρετρο, τυλιγμένο με μία
 τρίχωμη σημαία. Προηγείται ένας λοχα-
 γός, ο λοχαγός Πεχύ, — η ιστορία εφύλαξε
 τόνόμα του, — κι ακολουθεί ο λόχος του,
 ο μόνος που διατηρεί τα όπλα του και
 καποια τάξη.

— Στρατηγέ, αναφέρει ο λοχαγός Πε-
 χύ, χαιρετώντας τον στρατηγό Γκαλιμπώ
 μεταφέρουμε τον νεκρό του άρχηγού μας,
 του ταγματάρχη Μπωρεπαίρ. Δεν θελή-
 σαμε να τον θάψουμε σ' έχθρική χώρα και
 τον κηλεύουμε στη Σαιντ-Μενεχούλδ.

— Γνωρίζω τον Μπωρεπαίρ, άποκρί-
 θηκε ο στρατηγός, βιάζοντας το καπέλο
 του. Θα πέθανε μπροστά στον έχθρο και
 θα έδωσε σ' όλους το παράδειγμα της άν-
 δρείας.

— Έκαμε κάτι καλύτερο, είπε ο λο-
 χαγός. Ήταν φρούραρχος του Βερντέν.
 Το εθεώρησε αίσχος να το παραδώσει χω-
 ρίς να το υπερασπισθεί. Δεν θέλησε να έ-
 πιχίση. Κι άμα μπήκαν οι Πρώσοι στην
 πόλη, σκοτώθηκε με μία πιστολιά.

Ο Γιάννης Καρδινάκ, σπρωγόμενος
 από τους φυγάδες, είχε βρεθεί εκεί μπρο-
 στά στην πένθιμη συνοδεία. Και μία άνέκ-
 φραστη συγκίνηση έκυριεύσε την παιδική
 του ψυχή.

Υπάρχουν λοιπόν άνθρωποι άξιοι να
 κάνουν τέτοιους ηρωισμούς; Η τιμή λοι-
 πόν είναι κάτι ανώτερο από τη ζωή; Κι
 εκείνος, που κοιμάται εκεί μέσα, κάτω
 από τις πτευχές της σημαίας, έπρότιμηση
 να θυσιάση τη ζωή του παρά νάφηση όνο-
 μα κηλειωμένο;

Κι ένα χοντρό δάκρυ πέφτει από τα
 μάτια του Γιάννη. Κοιτάζει μ' ευλάβεια
 το φέρετρο εκείνο, που λίγα πιστοί στρα-
 τιώτες κάταφέραν να το κουβαλήσουν, μές
 από τα δάση. ως τις γαλλικές γραμμές,
 και στη νεανική του ψυχή αρχίζουν να
 χράζονται οι μεγάλες λέξεις Καθήκον και
 Τιμή, που θα γίνουν άργότερα το έμβλη-
 μα της ζωής του.

Την ημέρα εκείνη, εξαιτίας όλίγων δει-
 λών, η κλεισούρα του Ίσαλέτ, για δώδε-
 κα ώρες, έμεινε άλωσαδιόλου άφύλακτη. Ο
 πανικός είχε κυριεύσει όλο εκείνο το στρα-

τευμα, μ' όλες τις προσπάθειες των άρ-
 χηγών, κι αν δεν έφθανε η εμπροσθοφυ-
 λακή του Διμουριέ, από έξη χιλιάδες άν-
 δρες, πέννητα μόνο Πρώσοι ούσαφοι, κά-
 νοντας προέλαση, στο μεγάλο δρόμο, μπο-
 ρούσαν νάλλάξουν την τύχη του πολέμου.

Ο πρώτος λόχος του συνταγματάρχη
 Βερναρδίσ, όταν ο στρατηγός Γκαλιμπώ τον
 έπρόσταζε να εγκαταλείψη το λόφο Μπίεσμ
 και τα οχυρώματα που είχαν κάνει με
 τόσο κόπο, ήταν αυτός.

— Πάμε να βρούμε τον Διμουριέ. Αυ-
 τός είναι αληθινός άρχηγός.

Και χωρίς να μπη στην πόλη, με τη
 βοήθεια ενός χωρικού που προσφέρθηκε να
 τον άδηγήση, πήρε το δρόμο, που από το
 Πιέρρ-Κρουαζέ, μές απ' το δάσος, βγά-
 ζει ίσια στο Γκραν-Πρέ.

Ήταν μία τομηρη πορεία, επικίνδυνη
 μάλιστα, γιατί στο δρόμο εκείνο μπορούσες
 να τους έπιτεθή το ίππικό του Μπρούνοδιν.
 έγεννε όμως χωρίς κανένα εμπόδιο, και το
 ίδιο βράδυ, το Έννατο Σύνταγμα έφθασε
 στη γραμμή κοιλάδας του Αίρα, μικρού
 παραπόταμου του Αΐσνου.

Βγαίνοντας από τα σκοτεινά εκείνα δά-
 ση, όπου περπατούσαν έξη δόκλιηρες ώρες
 σιωπηλοί, οι γενναίοι εκείνοι, και, χωρίς
 να έπιηρεασθούν από τον πανικό της φρου-
 ράς του Βερντέν, είχαν ακολουθήσει τον
 άρχηγό τους, βρέθηκαν μπροστά σ' ένα θέα-
 μα, που τους έγκραδίωνε ακόμα περισσό-
 τερο: Άντικρύ τους, τάποκρημα ύψώματα
 του Γκραν-Πρέ και του Σαιν-Ζουβέν ήταν
 σκεπασμένα από τους στρατιώτες του Δι-
 μουριέ. Οι σηνές διαδεχόνταν τις πρόχει-
 ρες καλύβες από κλαδιά και χιλιάδες στρα-
 τιώτες εργαζόνταν στα οχυρώματα με δρα-
 στηριότητα μυρμηκοειδής. Σ' όλα τα
 γειτονικά ύψώματα, φρουροί παρατηρούσαν
 τον όρίζοντα. Περισσότερα από σαράντα
 κανόνια ήταν στημένα και γυρισμένα προς
 τα περάσματα της κοιλάδας. Περιπολίες
 από ίππείς έγύριζαν παντού.

Ο αληθινός γαλλικός στρατός, που θα
 εμπόδιζε την εισβολή, ήταν αυτός έδω.

Ο άρχηγός που τον διοικούσε είχε κα-
 τορθώσει να τον ηλεκτρίση. Θα έκανε το
 χρέος του!

Και στο επίκλητικό μήταμα του απλώ-
 μάτς του, τα τρία τάγματα του Έννάτου
 συντάγματος έζητωκράθησαν μ' ένθου-
 σιασμό.

Ύστερ από μία ώρα, ήταν ένωμένα
 με τη στρατιά του Διμουριέ και στρατο-
 πεδευμένα κοντά στο πυροβολικό, για να
 το υποστηρίξουν σε περίπτωση προσβολής.
 Γιατί πρέπει να ξέρετε, πως το πυροβολι-
 κό έχει ανάγκη να υποστηρίζεται κατά το
 ίππικό και το πεζικό του έχθρου, που
 εύκολα μπορούν να του ριχθούν ξαφνικά,
 να σκοτώσουν τους πυροβολητές και να
 κάμουν άχρηστα τα κανόνια.

Στην καταγνώση φάνηκε μία μαύρη γραμ-
 μή εκεί στα ύψώματα ενός κοντινού χω-
 ρίου κι ο Μπελ-Ρό, που είχε ένα κιά-
 λι, — σπάνιο πράγμα εκείνο τον καιρό,
 είδε πως ήταν ισχυρό απόσπασμα του έ-
 χθρικού ίππικού.

Εξ ακολούθησε να κηγαινοέρχεται ως
 το βράδυ, στην κορφή εκείνη, από την άλ-
 λη έχθη του ποταμού κι ο Γιάννης, μα-
 γνητισμένος από τη θεά του έχθρου, που
 τον έβλεπε πρώτη φορά, ούτε να φανή μπο-
 ρεσε το βράδυ, ούτε τη νύκτα να κοιμηθή.

Συλλογιζόταν πως αυτή τη φορά ήταν
 αληθινός στρατιώτης και βρισκόταν στον
 πόλεμο.

Παράξενη όμως ήταν η συγκίνησή του
 ένα κράμα από περιηράνεια, περιέργεια κι
 ένθουσιασμό.

Περηφαινόταν, γιατί παιδί αυτός, θα
 πολεμούσε κύριοι μαζί με τους γενναίους
 εκείνους άνδρες που τον τριγύριζαν. Έν-
 θουσιαζόταν με την ιδέα πως θα υπηρε-
 τούσε έτσι την πατρίδα του. Κι είχε πε-
 ριέργεια, — ω ναι, και περιέργεια, — να ιδή
 πως ήταν η μάχη, πως έσφύριζαν οι σφαί-
 ρες, τι κρότο έκαναν τα κανόνια και πως
 ήταν καμωμένοι αυτοί οι Πρώσοι, που
 τους μισούσαν μ' και τους φοβόνταν...

Έτσι συλλογιζόταν και στριφογύριζε όλη
 νύκτα στο σωρ των ξερόχορτων, όπου ήταν
 πλαγιασμένος, δίπλα στον άρχιτυμπανι-
 στή.

— Ά, τί άμορφο πράγμα που θα εί-
 ναι η μάχη! είπε μία στιγμή δυνατά.
 Κι άξαφνα σηλώθηκε κι άκροάσθηκε.

Από μακριά, πολύ μακριά, από το μέ-
 ρος της κοιλάδας, έπεσαν τουφεκιές και,
 στη σιωπή της νύκτας, άκουγόνταν καθαρά.
 Διγυστές όμως, τότε από δυο-τρεις
 μαζί, τότε μια-μιά.

Σπρωγόμενος από δύναμη έσωτε-
 ρική, άκατακίητη, ο Γιάννης άρπαξε το
 σπαθί του και βγήκε σαν και προχτές.

Ορθός κοντά σταμάζε, σφίγγοντας κευ-
 ρικά τη λαβή του σπαθιού του, καίταζε
 κει-κάτω τον καταχνησμένο όρίζοντα.
 Μπάμ! Μπούμ!...

Σε κάθε τουφεκιά, τα μάτια του παι-
 διού άστράφταν.

Άλλα δεν έπεσαν άλλες. Ξανάγεινε
 σιωπή, που δεν την έκοβαν παρά τα βήμα-
 τα των σκοπών κι οι κραυγές τους. «Τίς
 εί'τε»

«Παράξενο, ψιθύρισε ο μικρός τυμπανι-
 στής κανόνιας δεν κουνιέται!»

Τη στιγμή εκείνη άκουσε πίσω του βή-
 ματα και, γυρίζοντας, είδε έναν όμιλο που
 έπλησίαζε.

Μπροστά έρχόνταν δυο άξιωματικοί,
 τυλιγμένοι με μακρούς μανδύες, κι ο Γι-
 άνης άκουσε τον πιο κοντό κα-λέη στον
 άλλον.

«Και προπάντων, γενναίε μου Σταν-
 ζέλ, όχι τρέλλες!..»

«Α, τί γλυκά! Ποτέ μου δεν έπα-
 ησα τέτοιο μαλάκωμα!..»

Αφού είπε κάμποσες φορές τα ίδια, πα-
 ρουσιάσθηκε το στοιχείο του χωραφισού και
 τού είπε:

— Ποιος είσαι, παλληκάρι μου, που
 μου λές τέτοια καλά λόγια; Απ' έδω έ-
 πέρασαν τόσοι και τόσοι με παπούτσια και
 βλαστημούσαν και σύ, ξυπόλητος, λές τέ-
 τοια καλά λόγια.

Το βασιλόπουλο του άποκρίθηκε:
 — Κάμε μου τη χάρη να μου δείξης

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΑ ΤΟΥΜΠΑΝΑ

(Παράμυθοι)

Μία φορά κι έναν καιρό, ήταν ένας
 βασιλιάς κι είχε μία μονακριφή κόρη.

Πολλά βασιλόπουλα, από διάφορες πο-
 λιτείες, ζητούσαν για γυναίκα τους την
 πεντάμορφη βασιλοπούλα. Μά ο βασιλιάς
 έβγαλε ντελάλη κι είπε, πως θα κάμη
 γαμπρό του εκείνον, που θα κατορθωνε να
 του φέρη τα ξακουστά όργανα τα
 τούμπανα για να παίζουν στη χάρη
 της κόρης του.

Πολλά βασιλόπουλα κίνησαν για να τα
 βρουν, μα κανένα δε γύρισε. Πέρασε πο-
 λλος καιρός, όταν παρουσιάσθηκε κι ένα
 άλλο βασιλόπουλο κι είπε στο βασιλιά
 πως αυτός είναι ικανός να φέρη τα ξακου-
 σμένα όργανα τα τούμπανα, για να
 πάρη τη βασιλοπούλα.

Έσκίησε λοιπόν και πήγαινε. Έκει
 που πήγαινε, άπαντά ένα χωράφι πολύ με-
 γάλο, γεμάτο στουβιές και σουβερά αγ-
 κάρια. Τότε το βασιλόπουλο βγαζει τα
 παπούτσια του και ξυπόλητο περπατούσε
 στο χωράφι με τα πυκνά αγκάρια και κάθε
 που αγκυλωνότανε, έλεγε:

— Ά, τί γλυκά! Ποτέ μου δεν έπα-
 ησα τέτοιο μαλάκωμα!..

Αφού είπε κάμποσες φορές τα ίδια, πα-
 ρουσιάσθηκε το στοιχείο του χωραφισού και
 τού είπε:

— Ποιος είσαι, παλληκάρι μου, που
 μου λές τέτοια καλά λόγια; Απ' έδω έ-
 πέρασαν τόσοι και τόσοι με παπούτσια και
 βλαστημούσαν και σύ, ξυπόλητος, λές τέ-
 τοια καλά λόγια.

Το βασιλόπουλο του άποκρίθηκε:
 — Κάμε μου τη χάρη να μου δείξης

από πού θα πάω για να βρω τα όργανα τα
 τούμπανα!

— Έγώ, καλό μου παλληκάρι, είπε το
 στοιχείο, δεν ξέρω μόνο να πές παρακάτω,
 στην άδεληφή μου τη συκιά, κι αυτή θα σ'
 άδηγήση.

Πάει το βασιλόπουλο παρακάτω και
 βρίσκει μία συκιά φορτωμένη σύκα. Κόβει
 ένα, τ' ανοίγει και βλέπει μέσα κάτι σκου-
 λήκους, μά τί σκουλήκους!.. Το έφαγε
 όμως και τρώγοντας έλεγε:

— Τί άμορφο σύκο! Έφαγα κι άλλα
 σύκα, μά σαν και τούτο τρατηγής της συ-
 κιάς, δεν έφαγα ποτέ στη ζωή μου!..

Σάν άκούσε έτσι η συκιά, του μίλησε
 και τον ρώτησε:

— Ποιος είσαι, παλληκάρι μου, έσύ
 που έφαγες από τα σύκα μου, που τόσα
 χρόνια τώρα πέρασαν τόσοι κι έκοβαν για
 να φάνε, κι έβλεπαν τα σκουλήκια κι' έθύ-
 μωναν και τα πετούσαν με βροσιές;

Και το παλληκάρι είπε στη συκιά:
 — Καλή μου συκιά με τα πιο νόστιμα
 σύκα του κόσμου, ξέρεις να μου δείξης το
 δρόμο για να πάρω τα όργανα τα τούμ-
 πανα;

— Έγώ δεν ξέρω, παλληκάρι μου μόνο
 η άδεληφή μου η βρούση, που είναι κει-κά-
 τω, ξέρει, κι' αυτή θα σου δείξη.

Έκινάει πάλι το παλληκάρι και φθά-
 νει στη βρούση. Βλέπει το νερό της κι' ή-
 ταν θολό και πρασινισμένο. Πίνει όμως
 κάμποσο. Κι' άφου ήπιε, φώναζε:

— Ά, τί άμορφο νερό! ποτέ στη ζωή
 μου δεν ήπια τέτοιο!

Τότε τού λέει η βρούση:

— Ποιος είσαι σύ, παλληκάρι μου, που
 πίνεις έτσι το νερό μου; Από έδω έπέ-
 ρασαν χιλιάδες κι' άφου έπιναν λιγάκι, έ-
 ρφταναν κι' έφρυγαν βλαστημώντας έμέ και
 το παιδί μου. Κι' έσύ όχι μοναχά ήπιες,
 παρά λές και τόσο καλά λόγια!

Και το βασιλόπουλο λέει στη βρούση:
 — Θέλω τα όργανα τα τούμπανα. Ξέ-
 ρεις να με άδηγήσης να τα πάρω;
 Τού λέει η βρούση:

— Δύσκολο πράμμα ζητάς, παλληκάρι
 μου, μά θα σε βοηθήσω. Να πές τα μεσά-
 νυχτα στη σπηλιά, όπου κοιμούνται όλοι
 οι δράκοι, γιατί τα όργανα τα τούμπανα
 τά'χουν στη μέση σαράντα δράκοι και τα
 φυλάνε. Έσύ, μάλιστα τους άκούσεις να ρου-
 χαλιζούνε, προσπάθησε να τους ξεπεράσης.
 Μόνο άφου πάρης τα όργανα, πρόσεξε, θυ-
 μήσου να μην τ' ανοίξης και παίξης, γιατί
 θα πάθης μεγάλο κακό.

ση, από τη συκιά κι' από το χωράφι
 και ζανίπε πάλι ένα σωρό καλά λόγια και
 για τα τρία!

Όταν έξυπνησαν οι δράκοι κι' είδαν
 πως λείπουν τα όργανα τα τούμπανα, πή-
 γαν και ρώτησαν τη βρούση, μήν είδε τον
 κλέφτη να περάση από κει, κι' εκείνη
 τους είπε όχι! πήγαν και στη συκιά, τα
 ίδια τα ίδια και στο χωράφι. Τότε οι δρά-
 κοι άπελπίστηκαν και γύρισαν λυπημένοι
 στη σπηλιά τους.

Κι' έτσι το βασιλόπουλο γύρισε στην
 πολιτεία της πεντάμορφης γερό και καλό,
 κι' έδειξε στο βασιλιά τα όργανα τα τούμ-
 πανα και γίνηκε γαμπρός του. Έτυχε μά-
 λιστα ο βασιλιάς να 'χη πόλεμο, και τότε
 το βασιλόπουλο θυμήθηκε τί τουγε πή η
 βρούση και, κρυφά, τη νύκτα, έρριξε τα όρ-
 γανα τα τούμπανα στο στρατόπεδο που
 θα πολέμουσε τον πένθερό του. Έκεινοι οι
 στρατιώτες άρχινήσανε να τα παίζουν, και
 βγήκαν από μέσα δράκοι και τους έφαγαν
 όλους.

Έτσι ο πατέρας της πεντάμορφης έ-
 μεινα νικητής και για ν' άνταμείψη τον
 γαμπρό του, τού χάρισε την κορώνα του
 και τον έκανε αυτόν βασιλέα. Κι' έζησαν
 όλοι ζωή χαρισάμενη.

Λαίω)

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΤΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΣΗΙΤΑΚΙ

Κει-πέρα, κάτω απ' το βουνό,
 το ήλιόλουστο και δασωμένο,
 ένα σπιτάκι τυπινό
 είναι χτισμένο.

Τα παραθύρια τα κοιλιά
 πυκνός μισός τα στεφανώναι,
 κάτω απ' τη στέγη έχει φωλιά
 το χελιδόνι.

Πατέρας, μάνα και παιδιά
 — παιδιά καλά και προκομμένα —
 ζουνε κει με καλή καρδιά
 κι' εύτυχισμένα.

Για τη δουλειά φεύγουν οι γιοί,
 το σπίτι η μάνα συγκοιτεί
 κι' ο γέρος τάνθη του στη γή
 πάντα φροντίζει.

Όλοι μαζί, την Κυριακή
 κηγαίνουν, σά χτυπή η καρδιά,
 στην Παναγιά πούναι πιο κει,
 δεύτερη μάνα...

Δεν έχουν πλούτη ούτε φλωριά,
 δεν κοινούνε σε καλί,
 μά έχουν πάντα την καρδιά
 χαρά γεμάτη.

Κι' όσοι, στα πλούτη βουτηγτοί,
 δεν ξέρουν ποδ'ιά τα ξεδάσαν,
 στιγμές-στιγμές, θυρόδ, κι' αυτοί
 θα τους ηλιθίσουν.

ΜΗΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Μακαριό μου

ΙΑ φορά κι έναν καιρό, — θα εί- και δηλαδή καμ- μια δωδεκαριά χρόνια, — μερικοί φοιτηταί εσχημά- τισαν ένα είδος συλλόγου, που τον ώνόμασαν «Φοι- τητική Συντρο- φιά». Και μόνο από τόνονα που του έδω- σαν, εκείνο τον καιρό, μπορεί κανένας να καταλάβη πως ο κύριος σκοπός του ήταν γλωσσικός. Πράγματι, οι νέοι εκείνοι ήταν θιασώτες της Δημοτικής κι' ήθελαν, με το Σύλλογό τους, να κάμουν μία προ- παγάνδα στο Πανεπιστήμιο, να υπεραπι- σθούν την εθνική γλώσσα, που οι ηγολα- στικοί καθαρευουσιάνοι τη κτυπούσαν απ' όλες τις μεριές, να εργασθούν τέλος κι' αυτοί για τη διάδοσή της και την επικρά- τησή.

Η «Φοιτητική Συντροφία» διατηρή-θηκε κάμποσο καιρό κι' εργάσθηκε καλά. Έπειτα διαλύθηκε. Ίσως γιατί εκείνοι που την ίδρυσαν, τελείωσαν πιά το Πανε- πιστήμιο κι' οι άλλοι που τους διαδέχθη- καν, δεν είχαν τον ίδιο ζήλο. Ίσως ακό- μα γιατί το γλωσσικό ζήτημα άρχισε, έναν καιρό, να χάνη την οξύτητά του κι' οι νέοι δημοτικιστές δεν αισθανόνταν πιά την ανάγκη να είναι συσσωματωμένοι κατά των σχολαστικών. Αδιάφορο ή Συντροφία ή πρώτη διαλύθηκε. Και τώρα μαθαίνω, — το έγραψε προχθές κι' η «Διάπλασις», — πως μερικοί φοιτηταί την αναυσισταίουν με το ίδιο όνομα και με τον ίδιο κύριο σκοπό.

Δεν βλέπω, ούτε σείς θα βλέπετε, τί- ποτα το περίεργο στην αναυσιστασία αυτή. Το γλωσσικό ζήτημα άρχισε πάλι να παίρη κάποιον οξύτητα. Η Κυβέρνηση μελετά, καθώς λένε, να αποκλείση τη Δη- μοτική απ' την Έκπαίδευση. Οι σχολα- στικοί την προτρέπουν να το κάμη οι δημο- τιστικές, κι' από τα δυο κόμματα, προσπα- θούν να την απτρέψουν. Υποβάλλονται υπομνήματα, υπέρ ή κατά, γίνονται συμ- βούλια, δημοσιεύονται στις έφημερίδες άρθρα κι' ο κόσμος συζητεί. Η δημοτι- κιστική Ίδεα περνά πάλι μία κρίση, που σε λίγο θα γίνη οξύτερη. Πολύ φυσικό λοι- πόν ήταν οι νεαροί θιασώτες της, που σπου- δάζουν σήμερα στο Πανεπιστήμιο, να συ- μμηθούν τι έκαμαν άλλη φορά οι προκάτο- χοί τους, για να κάμουν κι' αυτοί το ίδιο ή και κάτι καλύτερο. Κι' αναυσισταίνουν την παλαιά Συντροφία. Αλλά το περίεργο, και το ευχαριστό, είναι αυτό που θα σάς πω τώρα: Ένώ τον καιρό της πρώτης

Συντροφιάς, οι θιασώτες της Ίδεας δεν άποταλούσαν στο Πανεπιστήμιο, — και το ξέρω καλά, — παρά μία μικρή, άσημαντη μειοψηφία, σήμερα είναι οι περισσότεροι. Αυτό μου το είπε ένας από τους ιδρυτές, σε μία στιγμή, που ενώ μου μιλούσε μ' ένθουσιασμό για όσα σκοπεύει να κάμη ή καινούργια Συντροφία, τον έκοφα λέγοντας με γέλιο:

— Ναι, καλά κι' όγια έλ' αυτά. Μα λογαριάζετε και το ξύλο που έχετε να φάτε;

— Από παίν; άπόρρησ.

— Από τούδε συμφοιτητάς σας τους άν- τιθέτους! Νάξερης τι έπράβησαν, εκείνο τον καιρό, από τους Μιστριωτικούς, οι μαλλιαροί της πρώτης Συντροφιάς!

— Α, μπά! μου αποκρίθηκε. Τέτοιος φόβος δεν υπάρχει. Σήμερα οι μαλλια- ροί είμαστε περισσότεροι.

— Περισσότεροι; Δεν το πιστεύω... Μπορεί να είσθε περισσότεροι απ' ό,τι ήταν το 1910, μπορεί να είσθε άρκατοι, πολλοί έστω... Αλλά ναποτελήτε και την πλειοψηφία...

— Μα γαι, σάς βεβαίω! Αυτό φαίνεται σε κάθε συζήτηση που γίνεται στο Πανε- πιστήμιο για τη γλώσσα. Δημοτικιστές ξε- φυτρώνουν από παντού, κι' από κε! που δεν το περιμένεις. Δέκα δημοτικιστάς κι' ένας καθαρευουσιάνος. Έτσι είναι ή ανα- λογία των φοιτητών. Ξέλετε και την ά- πόδειξη; Την παλαιά Συντροφία την ίδρυ- σαν πέντε-δέκα. Τη σημερινή την ίδρυσαν σαράντα-πενήντα. Και να ιδήτε που μόλις θάρχησε τακτικά τις εργασίες της, τα μέλη της θα γίνουν εκατό, διακόσια, τριακόσια!

— Όστε έτσι;..

— Βεβαίότατα! Μα πως μπορούσε να- ταν διαφορετικά; Οι φοιτηταί, όλοι σχε- δόν, είναι παιδιά που διαβάζουν νέα φιλο- λογία. Κι' ή νέα φιλολογία, από χρόνια, γράφεται πέρα-πέρα στη δημοτική. Κι' ή «Διάπλασις» το ίδιο. Υπάρχει φοιτητής που να μνήν πέρασ μια φορά από τη Διά- πλασι;..

— Ναι, μ' αν ή Κυβέρνηση αποκλείση όλωσίδου τη Δημοτική από την Έκπαι- δευση;..

— Τι; εφώναξε ο συνομιλητής μου με φρίκη. Η «Διάπλασις» θάρχησε πάλι να γράφεται στην καθαρεύουσα; Να ιδήτε λοιπόν που θα την αφήσουν όλα τα παι- διά. Α, ή νέα γενιά δεν θέλει άλλη γλώσ- σα. Μ' αυτό δεν πιστεύω να γίνη ποτέ. Κι' ή Συντροφία μας, που όζχη μαζί της την πλειοψηφία των φοιτητών, θάντα- χη όσο μπορεί...

— Κι' ή Φιλοσοφική Σχολή τί λέει;

— Έκεί πιθανόν να είναι περισσότε- ροι οι καθαρευουσιάνοι. Αλλά 'ς όλες τις άλλες Σχολές, έμελει επικρατούμε.

— Μα τότε... δεν ήταν ανάγκη να ιδρύσετε και Συντροφία!

— Α, όχι. Πρώτο, γιατί ο σκοπός

μας δεν είναι μόνο γλωσσικός. Έχουμε στο Καταστατικό μας και την ανέπτυξη, την πνευματική καλλιέργεια των μελών. Θα κάνουμε διαλέξεις, αναγνώσματα, συ- ζητήσεις. Θα βγάλουμε τσως και περιοδι- κό, φιλολογικό κι' επιστημονικό. Έπειτα και για τη γλώσσα. Τη στιγμή που κιν- δυνεύει πάλι να αποκλεισθή από τα Σχο- λεία, να παγορευθή με ειδικό άρθρο στο Σύνταγμα κτλ., πάντα χρειάζεται ένας Σύλλογος και στο Πανεπιστήμιο, για να διαμαρτυρηθή τουλάχιστο. Κι' όσο περισ- σότερα είναι τα μέλη του, τόσο το καλύ- τερο! Μακάρι να ταν κι' όλοι οι φοιτηταί.

Αυτό μου είπε ο συνομιλητής μου φοι- τητής, από τους ιδρυτές της καινούργιας «Φοιτητικής Συντροφιάς». Και μου πρό- ξένησε τη μεγαλύτερη ευχαρίστηση με τη βεβαίωση πως ή δημοτικιστική Ίδεα έχει κάμη πόντες προόδους στην πανεπιστημια- κή νεολαία, όσες δεν έφανταζόμουν. Η- ξερα βέβαια πως σήμερα, οι φίλοι της Δη- μοτικής, χάρις στη διάδοση της νέας μας φιλολογίας, του βιβλίου, του περιοδικού, είναι πολύ περισσότεροι από άλλοτε. Δεν μπορούσα όμως και να φαντασθώ πως στο Πανεπιστήμιο ή ανάλογια θάταν δέκα προς ένα. Μα είναι πολύ ευχαριστό αυτό! Και πολλά, μα την αλήθεια, μπορεί να ελπίζη κανείς από ένα Έθνος, που τόσο γρήγορα, καθώς φαίνεται, θάποτινάξη το ζυγο του Σχολαστικισμού.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'. (Συνέχεια)

Ο ναύκληρος είχε καθήσει στο τιμόνι, ο Φρίτες κι' ο Φραγκίσκος στη βάση του καταρτιού, έτοιμοι να σηκώσουν το πανί άμα θάποταμακρυνόταν το καράδι.

Ο πλοίαρχος Γκούλδ, πληγωμένος, δεν μπορούσε να στέκεται στα πόδια του. Τον εξέπλησαν στην πλήρη, τον έσκεπα- σαν, κι' ή Τζένου τον περιποιούνταν.

Από το καράδι, οι γούτες, σκυμμένοι στην κουπαστή, κοίταζαν σιωπηλοί. Ούτε ένας δεν αισθάνθηκε οίκτο για τα θύματα του Ροδέρτου Μπρόουπ, κι' έδλεπες τα φλογερά τους μάτια να λάμπουν στα σκοτεινά.

Τη στιγμή εκείνη μία φωνή ύψώθηκε, — ή φωνή του Χάρου Γκούλδ, που ή άγα- νάκτηση του έδωσε κάποια δύναμη.

Βγήκε απ' το κάσαρο, όπου τον είχαν ξαπλώσει, σύρθηκε από πάγκο, σε πάγκο, μισοσηκωμένος, και φώναξε:

— Κακούργοι!.. Δεν θα διαφύγετε τη δικαιοσύνη των ανθρώπων!

— Ούτε τη δικαιοσύνη των ανθρώπων, ούτε τη δικαιοσύνη του Θεού! είπε ο Φραγκίσκος.

— Μόλα!.. φώναξε απατητώντας 'ς αυτά ο Ροδέρτος Μπρόουπ,

Η βάρκα λύθηκε, έμεινε μόνη και το καράδι γάθηκε στα σκατάδια της νύκτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Η κραυγή του Φραγκίσκου. — Ποιά να είναι αυτή ή άκτη; — Οι έπιβάτες της βάρκας. — Στεριά που χάνεται στην όμίχλη. — Καιρός άπειλητικός. — Η στεριά άφανταίται. — Στην άκτη.

Η κραυγή εκείνη «Στεριά! Στεριά!» ήταν του Φραγκίσκου. Όρθιος στο κάσα- ρο, είχε διακρίνει τις γραμμές κάποιας άκτής μέσ' από το σχίσμα της όμίχλης. Άμέσως αναρρίχθηκε στο κατάρτι, κα- βαλλήκεψε την κεραία και παρατήρησε δέκα λεπτά της ώρας με προσοχή.

— Βλέπετε στεριά; τον ρώτησε ο Φρίτες.

— Ναι... εκεί... στην άκρη του μεγά- λου συννέφου, που σκεπάει τώρα τον ορίζοντα.

— Μήπως γελιάσε, κύριε Φραγκίσκε; ρώτησε ο Τζών Μπλόκ.

— Όχι, ναύκληρε, όχι... Τώρα δεν φαίνεται, αλλά την είδα... την είδα καλά... Είναι πίσω απ' το σύννεφο.

Η Τζένου είχε σηκωθεί και, αρπάζον- τας το χέρι του άντρός της, του είπε:

— Πρέπει να το πιστέψουμε!.. Ο Φραγκίσκος έχει πολύ δυνατό μάτι... Δεν μπορεί να γελιάσθηκε.

— Όχι, δεν έγελιάσθηκε, έβεβαίωσε τάλι ο Φραγκίσκος... Είδα καλά ένα ύψωμα... Έγεινε όρατό ως ένα λεπτό της ώρας μέσ' στη σχιμάδα των συννέ- φων... Έξακολουθούσε ναξιά ή άριστε- ρά; Δεν μπόρεσα να διακρίνω. Αλλά είτε νησί, είτε ήπειρος, ή στεριά είν' εκεί!

Πως να μνήν το πιστέψουν, αφού ο Φραγκίσκος το έλαγε με τόσο βεβαίότητα; Έπειτα, πιστεύει κανείς εύκολότερα ό,τι έπιθύμε; Κι' όλοι οι έπιβάτες της βάρκας προσεγγήθηκαν με το Φραγκίσκο στο Θεό και τον ευχαρίστησαν για την ανέλιστη σωτηρία τους.

Και τώρα, σε ποιά γη άνηκε ή άκτη έ- κείνη; Αυτό θα το μάθαιναν ίσως μόνο ό- ταν ή βάρκα θα έφθανε εκεί. Κι' οι έπι- βάτες της, — πάντε άνδρες, τρεις γυναίκες κι' ένα παιδί, — θάβγαιναν στην άκτη εκεί- νη, ό,τι κι' αν ήταν. Αν ήταν έρημη, ά- κατοικήτη, αν ή παρουσία άγρίων την έ- καν επικίνδυνη, ή βάρκα θα στεκόταν έ- τοιμη να ξαναπάρη τους ταξειδιώτες και να φύγη, αφού θα την άναφοδιάζαν όσο κα- λύτερα μπορούσαν.

Έδωσαν την έδηση στο Χάρου Γκούλδ, που μ' όλους του τους πόνους, μ' όλη του την αδυνάμεια, έζήτησε να τον μεταφέρουν στην πρώτη της βάρκας.

— Ό,τι μάς ενδιαφέρει αυτή τη στι- γμή, του είπ' εκεί ο Φρίτες, είναι ή από- σταση. Έχω υπ' όψη μου το ύψος απ' ό- που την είδε ο Φραγκίσκος και την όμι- χλώδη κατάσταση της ατμοσφαιράς και συμπέρασα πως ή γη αυτή θάπέχη πέντε ως έξη λεύγες.

Ο πλοίαρχος κούνησε το κεφάλι του έ- πιλοκισμαστικά.

— Με καλό άερα λοιπόν, εξακολου- θησε ο Φρίτες, μπορούμε να φθάσουμε σε δυό ώρες.

— Δυστυχώς, είπε τότε ο Φραγκίσκος, ο άερας είναι ακόμα άβεβαιος. Μπορεί και να πέση.

— Και τα κουπιά; αποκρίθηκε ο Φρίτες. Δεν μπορούμε να πιάσουμε τα κουπιά, ο άδελφός μου, ο Τζέιμς κι' εγώ, κι' ο ναύ- κληρος να κρατή το τιμόνι; Δεν είμαστε δά και τόσο εξαντλημένοι!..

— Στα κουπιά!.. έπρόσταξε ο Χάρου Γκούλδ με φωνή που μόλις ακούσθηκε:

«Ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς κωπηλατούσαν...»

Κι' ήταν στενοχωρημένος ο πλοίαρχος που δεν μπορούσε να κυβερνήση, γιατί με τσεκερικ κωπηλάτες θα γινόταν καλύ- τρη δουλειά.

Αλήθεια ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς βρισκόταν 'ς όλη την άκμή της νεότητας, αλλά είχαν εξασθενήσει από τους κόπους και τις στερήσεις. Οκτώ μέ- ρες είχαν περάσει απότου ο Φλάγ τους άπαρέτησε στη βάρκα. Από τα πρόξιμά τους, αν και τα είχαν μεταχειρισθή με τη μεγαλύτερη οικονομία, δεν τους έμειναν παρά για είκοσιτέσσερες ώρες. Τρεις-τέσ- σερις μόνο φάρες είχαν καταφέρει να πιά- σουν από λίγα φάρια. Ένα μικρό φουρνέ- λο, ένα τηγάνι και μία κατσαρόλα, ήταν τα μόνα μαγειρικά πράγματα που είχαν, εκτός από τους σουγιάδες τους. Κι' αν ή γη εκείνη που είχαν ιδή, δεν ήταν κατοι-

κήνη; αν αναγκαζόταν ή βάρκα να εξα- κολουθήση το ταξείδι της, ως να βρη κανέ- να νησί ή καμιά ήπειρο όπου να μπο- ρούν να ζήσουν.

Αλλά από τη στιγμή που άντήρησε ή κραυγή του Φραγκίσκου, ή έλπίδα ξανα- γύρισε 'ς όλα τα στήθη. Ίσως' από τε- τοιες δοκιμασίες, άρκαί το παραμικρό για να κάμη τον άνθρωπο ναναθάρρηση. Εί- ναι ο ναυαγός που άπαντα μία σανίδα να πλέη κοντά του στην έρημη θάλασσα. Ή- πιτέλους θάβγαιναν από κείνη τη βάρκα και το πόδι τους θα πατούσε έδαφος στε- ρεό. Θα τρύπωναν εκεί σε καμιά σπηλιά, προφυλαγμένη από την κοκοκαιρία... θα εύρισκαν ίσως εύφορη γη; προ- σανάδα, ελιές φαγώσιμες και καρπούς, που είναι τόσο άφθο- νοί στις τροπικές χήρες... Και θα μπορούσαν τέλος να περι- μέσουν εκεί, χωρίς να φοβούν- ται πείνα και δίψα, ως να πε- ράση κανένα πλοίο να τους πά- ρη... Αλλά συλλογίζονταν τώρα, αυτά έβλεπαν μπροστά τους, με το πρόσωπο της έλπί- δας που είχε ξαναγυρίση στα στήθη τους...

Όστόσο, τί να ήταν ή άκτη εκείνη που είχαν ιδή; Κανέν' από τα νησιά που είναι σπαρ- μένα στον ωκεανό, κέρ' από τον τροπικό του Αιγώνερου... Αυτό συζητούσαν τώρα σιγά ο Φρίτες κι' ο Τζών Μπλόκ. Η Τζένου κι' ή Ντόλλ είχαν ξα- νακαθήσει στο βάθος της βάρ- κας κι' ο μικρός Μπόμπης κοιμάταν στην άγκαλιά της μητέρας του. Είχαν μεταφέρει πάλι στο κάσαρο τον πλοίαρχο που τον έκαίγε ο πυρετός, κι' ή Τζένου έβραζε με κρύο νερό τις κομπρέσες της πληγής του.

Ο Φρίτες συλλογίζεταν και τα συμπεράσματά του δεν ήταν και τόσο ένθαρρυντικά. Από την ημέρα που στασίασαν οι ναύτες, δεν ήταν άμφιβολία πως το πλοίο θα έκαμε πολύ δρόμο προς τάνατολικά, ώστε ή βάρκα θα ρίχτηκε στο μέρος εκείνο του Βισθητικού Ωκεανού, ό- που οι χάρτες σηματούνουν άραια νησιά, το Άμοστερνταμ, τον Άγιο-Πάυλο και, νοτιώ- τερα, το αρχιπέλαγος Κερκνέλεν.

(Έπειτα συνέχεια)

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

Πως κλαίει το φθινόπωρο στον κήπο μας και πως θρηνηεί ο άγέρας μέσ' στα δέντρα! Πνοή χαμου ανατάραξε το πέλαγο, Πνοή θανάτου άγκάλιασε την πλάση!

Πνοή θανάτου! Δε με σκιάζει ο θάνατος Κι' αν είναι δλόγυρά μου κι' αν είναι όπουτι Έχω γι' άσπίδα μου την πλέουα δόνημη κι' ενός γερού την καταπόρνια άνθρώπου. ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οι Συνδρομηταί, των οποίων ελήφθη ήδη η συνδρομή, να σπεύσουν να την ανανεώσουν. Εις τριτάτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δεν επιτρέπεται, διότι διασχεσίνεται το έργο μας.

Οι εν Αίγυπτο και Κύρω Συνδρομηταί ήμπορούν να στείλουν το αντίτιμον μέσον Τραπεζής Αθηνών ή Τραπεζής της Ανατολής δια διατακτικής των έκει υποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΜΑΣ

« Πάν ούν δένδρον μή ποιούν καρπόν κληόν εκκόπεται και εις πυρ βάλλεται. »

Το σπίτι μας ήταν μία ώρα μακριά απ' τη χώρα. Ήταν ένα όμορφο ξεχωριστό σπίτι, που μπρός του είχε ένα κήπο άκοντα μεγάλο. Αυτό το περιβόλι το ζήλευαν όλοι οι γείτονες. Είχε μίγρια-δύο εφωδιαστά λουλούδια.

Στην άρσάδα ήταν οι τριανταφυλλίες, που πρόβαλλαν απ' το φράχτη στο δρόμο και κοιτούσαν τους διαβάτες, και τους καλούσαν... Αλλά αυτές δεν πλησίαζαν, γιατί ο Ντόρις ήταν πάντα εκεί και φώναζε. Υπήρχαν ζυμκοιλια, μενεξέδες, μαργαρίτες, μαρκαπέλλες, λευκοί κρίνοι, που όλα μαζί, το συνολικόμα, αποκρούσαν ευδιάδ μεθυστικές.

Όλοι μας, μαζί με τον ταχυικό κηπουρό, τον περιποιόμασε από τον τον ζήλευτο κήπο. Έγώ τουλάχιστο που τον ελγα συνήθισα, νόμισα πως βρισκόμουν στον Παράδεισο... Κ' έτσι περνούσαν οι μέρες.

Έφτασαν όμως οι κακοί καιροί που η κείνα άπλωσε τα κακά της δίχτυα παντού. Έτσι έφτασε και στο σπίτι μας, με το μεροτή άλλα γειτονικά, που λαν κι' αυτά περιβόλια. Και τότε είδα με τό μάτια μου ένα-ένα τα περιβόλια κείνα να χαλάει, και να σπέρνουν οι τοικοκυραίοι πατάτες και δημητριακά. Ήλθε και το δικού μας η σειρά με τη σοβαρή φωνή του κατέρα που είτε: « Δε μπορεί να βαστηθή πια... μετά λίγους μήνες η χώρα δεν έχει φως!... Έπειτα από λίγες μέρες, ήρθαν και ψηλοί εργάτες. Τους είδαμε όλοι με δάκρυα ζεστά στα μάτια, απ' τον έξωστη του σπιτιού να ξεροζώνουν, μιά-μιά, τις τριανταφυλλίες, τις μαρκαπέλλες, και να τα ποδοπατούν όλα άσπλαχνα.

Τό δελιόν, όμα ήτα με τό φανταχτά του χρώμα, δα βρήκε περιβόλι, κι' ούτε με τον άκαλό του άγέρα πήρε τις μυρωδιές των

τριανταφυλλιών... παρά μόνο με άομη χόματος άνακατωμένου.

Καμιά φορά που περνούν διαβάτες, στέκουν και κοιτάνε τό χάλασμα λέγοντας: «Μα έδω δεν ήταν οι τριανταφυλλίες που πρόβαλλαν απ' το φράχτη; » — « Δέν πιστεύω... άλλωθ ήτα » απάντη ό άλλος. Και τραβούνη ήσυχα, σιγά, τό δρόμο τους, με την ελπίδα να βρούν παρα-κάτω τις τριανταφυλλίες...

Νύσας Άνος

ΤΑ ΜΑΡΑΓΚΙΔΙΑ

Στό προφαντό σάν έφτασα χωράφι που κάποτε ή απλώνονταν τό δέντρο, άπιδια, σύμα, — κρημαστό χροσάφι — και μέσα σ' όληή κορδιάάφέντρο, έτρεξα παγετούσ σάν τό έλας κν' ανέβηκα σέ μία κυκία λεβέντα και κει, ο Χριστέ μου, ήδη μα- [ραγκιδια, σύκα κι' αυτά, μα όχι από τό ίδια...

Τ' είναι τα μαραγκιδια; ποιός τά [έρει; Είναι μέλι και γένησ κι' άμβρο- [σία, απ' τοθ Θεού πλασμένα τό ίδιο [χέρι].

Έχουμε μέσα την άφροδισία πουχί τό κύμα, τό θαλάσσιο ά- [γία, Κι' εν με σκράγγη πολύ ή φαν- [τασία, είναι που δέ μοσώ να ζωγρα- [φίσω την άφθαρη γλυκάδα τους, να δ- [μνήσω...

Μιά μέρα είδα κάποιο μαραγκίδι σέξή σκυιάς την ψηλότερη κορφή έκκομείαν έκει σάν στολίδι [γλαί. νύσας, και είπα: να γλυκαία τρο- [φή]!

Με τό χέρι άπλωτό σά δρεκανίδι και μεσ' σά στήθια με χαρά κρη- [μίσαι, χέρια και πόδια άπλώνω να τό [πάρω και... λίγο έλειψε να ιδώ τό Χάρο! (Άποσκαμα) Μίλης Ζέξας

ΤΗΛΕΠΑΘΕΙΑ

« Άνοιξα τό μάτια μου και βρέθηκα στό... κρεβάτι μου! Άχ αιδίο οι κτύποι που δεν άφρασαν να έξακολουθήση τόμορφο μου όνειρο! Και τους άκουα καθαρά ένα-ένα, πίσω από τό κρεβάτι μου. Ο άέρας φυσούσε άγρια, και κάθε κτύπος μου φαινόταν μεγαλυχιλικός και πένθιμος.

Όλη την ήμερα ελγα διαβίσι, κι' ό,τι ελγα διαβίσι — για την τηλεπάθεια — ούτε κάμει μεγάλη έντύπωση. Οι κτύποι έξακολουθούσαν. Κι' έγώ προσπαθούσα να βρω τι άραγε να ήταν... Έδοξέψε

καλό τό μισό μου, και στο τέλος έβεβαιώθηκα πως τίποτα άλλο δεν ήταν παρα τηλεπάθεια. Άλλοθός δεν έβρουύταν!

Κρύος ιδρώς μέπιασε με την ιδέα πως κάποιος συγγενής μου δά πεθάνη. Ποιάς τάχα απ' όλους; Όλοι τους ήταν καλά, μα καμιά φορά δά θέλει κάποις πολύ για να πάη. Μήπως ή γιαγιά, που ήταν ή πιο μεγάλη; Όχι, δεν ήθελα να πεθάνη. Είναι τόσο καλή! Τούς άράδιαξα ένα-ένα στο μυαλό μου, κι' ο καθένας μου φαινόταν πιο άκριβός από ό,τι τον ένόμιζα. Ποιάς τάχα δά πεθάνη; Υστερα από άρκετη ώρα, έσπερα ο άέρας, έταρα οι κτύποι, έταραν οι έργοις μου κι' ήρθε ο ύπνος.

Τό πρωί ανέβηκα στην ταρά- [τσα να ιδώ αν ήλθε βαπόρι, κι' όλος τυχαίως έσκηνα και κοίτη- [να τό διπλανή ταράτσα, πολύ πιο χαμηλή απ' το σπιτιό μου. Και τότε, ο θαύμα! ξεγήγηθη άμέσως ή... τηλεπαθεία μου! Ένα σκονί, δειμένο κατά πλάτος του τοίχου, έκαγε όλους έκείνους τους κτύπους, ένώ τό φυσούσε ο άέρας, που μ' έξυπνισαν.

Ποθλια

Η ΘΛΙΨΗ

« Ωι δεν βαστώ την άσχη άνεμο- [ζάλη Που την ψυχή μου έλύπητα σπα- [ράζει

Και νοιώθει την καρδιά μου να [αίμοσάζη Μέσα σ' έρεμία έλπίδων και καρ- [μιάς.

Κι' ανεμοδέγει μεσ' σ'τά μύχια ο [πόνος, Φρικτό σνοτάδε τον όρζοντα μās [κλείνει

Κι' ή δύναμη ή άνθρωπινη λυ- [γναι. Και να! άποσταμένο τό κεφάλι [γέρνει

Τό βλέμμα κουρασμένο άνοιγο- [κλείνει Κι' ός κι' ή ψυχή κι' απήλιγο- [ψυχάει!

Χροσθ Άντας

ΟΙ ΤΡΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ένας άνθρωπος είχε μία φορά τρεις φίλους. Τους δύο τους αγαπούσε πολύ, ο τρίτος του ήταν σχεδόν άδιάφορος. Κάποτε έφυγε να τον καλέσουν στο δικαστήριο, που τον κατηγορούσαν για πταίσμα βαρύ, ένώ ο άνθρωπος ήταν άθώος. Κι' ελκε στους φίλους του: — Ποιάς από σάς, άγαπητοί μου, δά έλθη να με άπερασισθή; Ο πρώτος του άποκριθήκε: — Φίλε μου, σήμερα έχω δουλειά και πρέπει να μείνω στο σπίτι μου. Μα συγχωρείς πολύ. Ο δεύτερος τον άκολουθήσε

ώς την πόρτα του δικαστηρίου, αλλά εκεί φοβήθηκε και, με μία πρόφαση, έφυγε.

Ο τρίτος όμως, που ο άθώος κατηγορούμενος δεν τον λογαρίαζε καθόλου, πήκε μέσα και τον υπερασπισθήκε με τέτοια δύναμη, ώστε όχι μόνο τον άθώωσαν, αλλά και τον άποκρίμασαν.

Κάθε άνθρωπος στην κόσμο έχει τρεις φίλους: Ο πρώτος είναι τα χονματά του, που τάχατά περισσότερο, μα που τον εγκαταλείπουν μόλις πεθάνη. Ο δεύτερος είναι οι συγγενείς του κι' οι φίλοι του, που τον άκολουθούν ως τον τάφο. Κι' ο τρίτος είναι τα καλά του έργα, που μόνο αυτά τον άκολουθούν ως τό τέλος και πετυχαίνουν την σωζώσά του και την ίκαυσσίση (Παράρρησις) Παιδαίο Διαβολίσι

ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μιά κυρία κατοικούσε μόνη στο μικρό σπίτικι της έξω απ' την πόλη. Ένα βράδυ, εκεί που διάβαζε ένα θρησκευτικό βιβλίο για να περνούν οι μεγάλες ώρες του γειμώνα, είδοπιθήκε πως κάποια παιδική της φίλη ήσαν άφροιστη κι' έφυγε βιαστικά. Μόλις έφυγε, ένας κλέφτης μπήκε μέσα απ' τ' άνοιχτό παράθυρο και άρχισε να ψάχνη. Κατά τύχη μπήκε και στην κάμαρα που ήταν τό εικονοστάσι. Οι χρυσές άχίνες του κατηλιού έρχονταν λάμψη σ'ά εικονίσματα και στο βιβλίο, κίνου στο κρεβάτι, που είχε μείνει άνοιγμένο, ο κλέφτης διάβαζε τά έξής:

« Θεέ μου, εάν ή ήμερα μου δά ήταν άναμάρτητη, πόσο γλυκός δά μου ήταν ο ύπνος!

Και εάν ή ζωή μου ολόκληρη περνούσε άναμάρτητη, πόσο γλυκός δά μου ήταν ο θάνατος; που οι άλλοι τον φοβούνται! »

Τά λόγια αυτά έκαναν μεγάλη έντύπωση στην ψυχή του κλέφτη, μετάνιωσε κι' όρκίστηκε μπρός στο ίδιο εικονοστάσι να μνη έσνα- κλέψη.

Τιμημένο Τουφέκι

ΚΑΤΙ ΩΡΑΙΟ

Σε μία μικρή πόλη της Γαλλίας, κάποτε κάποιου φτωχό παιδάκι έβριθε στο Ταχυδρομείο ένα δελτιόρο, ματά τις παραμονές της Πρωτοχρονιάς, με την επιγραφή: « Προς τον Πανάγαθον Θεόν. Είς τους Ουρανούς. »

Και έζητούσε για την Πρωτοχρονιά δώρα. Στο ταχυδρομείο οι υπάλληλοι έγέλασαν πολύ με αυτό τό δελτιόρο. Άλλά κατόπι σκέφθηκαν κι' άγρόσαν ρεμικά παιγνιδάκια, που τά έστειλαν ταχυδρομικό δέμα στη διετύπωση του μικρού, με την επιγραφή: « Να είσαι φρόνιμος και δά λάβης και άλλα ». Ο μικρός τά πήρε με χαρά νομίζοντας ότι πραγματικά ήταν από τό Θεό. Γρηγόριος ο Β'

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμά: — Για να ιδώ τό δόντι σου, Μίμη... Πά, πως έκούφανε!

Ο Μίμης: — Γι' αυτό κι' άγα τρώω-τρώω και δέ χορταίνω! Φαίνεται πως τό φαί όλο μπαίνει στην κουφάλα!

Κοτάλη όπο του Φιλερμού

— Κλείσε, παιδί μου, τό παρόθυρο και κανι κρη έξω. — Κι' αν τό κλείσω, μαμά, μήπως δά κρη έσση έξω; — Βεράλη από τό Τσαζην, της Κοζάνης

Ο δάσκαλος ρωτά τό Ναυταίο του Άέρος

— Ποία είναι ή πόλις των όνει- σων μας; — Δεν έξω, άκατη, γιατί έγώ... δεν βλέπω όνειρα. — Βεράλη από τό Πατήριος τ. Οθαλίτις

ΒΛΑΝΘΕΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙΣ

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 1921. Στερεότυπον: Αν απάντη εις ερωτήσεις και άπορις, που εύκολα βρίσκει καθένας την απάντησιν και την λύσιν σ'όνα Όδηγον του Συνδρομητοῦ, άμα τον διαβάση προσεκτικά. (Ιδε φυλ. 1-3)

ΕΛΑΒΑ άρκετά παραγγελίες για την Ναπολιτάνικη Καρταστία του Ρεμυ κι' άποφάσισα πια να την εκδώσω. Κάθος σ'αίτια: δά τυπωθή για κίνου και τραγουδε (ή βιολι) και όχη και τό Ιταλικό λόγια και τό ελληνικά. Ο τίτλος της δά είναι «Κλαιστό παράθυρο». Και δά έχη ένα άπορφο, έξοφυλλο με μία εικόνα χροματιστή, που περιάσκει την εκτέλεση της καρταστίας σ'έν πηρο του Ρεμυ, όπως περιγράφεται στο τελευταίο κεφάλαιο του Χωρίς Ουκόνεσια. « Πότε τώρα μπορείτε να μου στείλετε παραγγελίες, και με τό αντίτιμό; Το κομμάτι στοιχίσει όρ. 2,50 (και ταχυδρομικός 2,80). »

Χωρίς ουκόνεσια. Έξω Άγους, για την άνάπωση της φίλις μας και σ'ε χαριστό πολύ για όσα γράφετε. Καθώς βλέπετε, μ' έλο τό μεγαλύτερο της παθροβ, δεν έμαγνήσω κι' ή διαπλάσις. Άλλά έπευλασσοται να τό κάμη μόλις τό επιτρέψουν οι περιστάσεις. Ο α Σενποκούλος εγγελάδε την επιταγή σου, αλλά δεν τού έγραφε τότε γιατί τού έσπασε αυτά τά χρημάτα. Μου τά έδωσε τώρα και α ένέγραθε.

Σ' ένα Βιβλιοπωλείο της Θεσσαλονίκης ήπου τό Θεσάλικον Ίδεώδες με τό φίλο του Άρθούπο διέλεξαν καρτε, ήταν κι' ένα κορίτσι φιλό, στρογυλοσπασσο, με σκούρα και μισα-μάτια που ήκούσε να πέρη κάποιο βιβλίο. Τους άκουσε να μιλούν για μένα κι' άμέσως ρώτησε τον πρώτο: « Είναι συνδρομητής της Διαπλάσεως; » — Ναι, δά τό έφασε ναυόλιον βιβλίο και να έμαγνήσθω. Ήταν ή Βεατρίκη. Και τό Θεσάλικον Ίδεώδες που μου ήρθε στα χερά τά απρόσπου σ'έν ήταν, κρεμάται « Η Βεατρίκη, φαίνεται σ'έν ήταν: να μελά πάντα στον ένικό ». Πολύ καλή συνθήκη! Άρελός, άκέρη και γρησίσι ριμακίση. Γιατί ο πληθυστικός, — τι εσς πια!

— είναι καλή φέντινα, κατα συνθήκη και όλωδιόλου ένικη, φράγκικη. Αν μπορεί βέβαια να καταρτήση, άφου τον επιθέσει ή ένέγκεια κι' ή καλή ένέ- τοση. Μπορεί όμως να τον άποφύγη κανείς, εκεί όπου δεν τον βεραβε άπο- λυτως άναγκαίο ή δεν έχει φόδα να παρεξηγήση.

Κλειστόπολις του 21, όχι άκόμη, τά μη άνακαθίνα φευδόνιμα δεν είν έλευθερα. Ναι, για να κρηφή κανείς καλύτερα — και είναι δικαιομά του, — μπορεί να βάλη στην έγρηση του φευδόνιμου του, και ψευτικα άρχικά. Μόνο να βάλη α. (άγορι) άνελ κ. (κρίσει) ή τό ένάντιον, δεν επιτρέπεται.

Νά κι' ή Βεατρίκη, — που είχε κάμ- πσο καιρό να φανη, — τι μου γράφε για την παραπάνω γνωριμία: Ένώσο- σα έλεσιόλου τυχαία τους φίλους σου Άρθούπο και Θεσάλικον Ίδεώδες. Τους συνάντησα ε' ένα μικρό βιβλιοπωλείο γειτονικά μου, από τό ό- ποδόν κάρω τακτικά βιβλία με νουκι. Είναι πάσα πολύ καλά τα δά, κι' α όδω, (μα μαρνούσε να ήταν κ' άλλωθες, άφου σπουδάζουσε στο σκολει σου) και χάρηκα πολύ που τους γνώρισα. Κι' έγώ. Και με τό χρονονέμο που άνακάλυψε, γέλασα πολύ. Θα τό συνιστούσα και στους φίλους μου, αλλά πού τόπος!

Ελεώθερε Μαρκεδόν, από τό φευδόνιμο σου έπέκρηνα, χαίρω πολύ που άποφάσισα να μου γράψης και σ' ευχαριστώ για τό έσπαθόμα. Πέ σ'όδν χαριστό μου φίλο να μου γράψη κι' αυτός και να πάρη από τώρα φευδόνιμο. Δεν είναι άναγκη κρηψη να περνούσιν τέσσερα χρόνια... όπως έκα- μες έσύ. Ε, μα ήσουν τότε και μικρό.

Ο Μέγας Ναπολέων μου γράφε: « Δεν φανέσσαι τόσο μ' ευχαρισσεί τό νέον μυθιστόρημα σου, ο Μικρός Έσολονής, και με πούση άπομνησ- σία περιμένα πάντα τό επόρναον φί- λων. Έπίσης με σ' ένδιαφέρον παρα- κολουθώ τό άλλο σου μυθιστόρημα: ή « Δελτερη Πατρίδα ». Τά όδια μου γρά- φουν έλο, και χαίρω πολύ που οι προ- ρήσεις μου για την έπιτυχία των έπι- τεύων άναγνωσμάτων βγαίνουν αλη- θινές.

Τό Άστρον της Έδνυχίας όμως δεν άρκείται εις τα έρετινά, αλλά έ- γράφε και τους προηγουμένους τό- τούς κι' έντυρα εις τα παλιότερα μυθιστορήματα, όσοαυρούς, λέγει, ά- ζήσις: να κοσμούσ κάθε βιβλιόληκη, προλασών όι έμε που στερουμαί της άκοης και μόνη μου παρηγορία είναι ή μελέτη. Τό καμμένο τό παιδί, πώς τό έπαθε αυτό; — Σεις ερωτήσις του απάντω: Ναι, την Α περίοδον έστρημαίοντο δύο ήματι τό έτος. Το «Θύμα του Φθόνου» και ο «Άγγελος της Άγάπης» είναι μεγάλα βιβλία, από 300 σελίδων σ'όλας τό κρένα.

Καλαματιανό λουλούδι, χαίρω που έγγενες καλά και σ' ευχαριστώ για όσα γράφετε. Τη μεγάλη φωνή που ή- θελες να έχης για να μου φερουόσις δυνατά την αγάπη σου, την άκρη... αυτά σου τά λόγια: «Τρισυτάξιμένη άς είναι ή ήμερα που ος γνώρισα και που αισθάνθηκα τόσο μεγάλη ένυχ α μέσα μου». Γίνεσαι δυνατώτερη φωνή; Ο Σύλλογος «Κορμής της Δια- πλάσεως» ένδιδει κι' έτημερία δά τό μέλη του. Είναι ένα είδος « Εφημερί- dos της Κυβερνήσεως » του Σιλ-

λόγου και γράφετα προς τό παρόν με γραφομηχανή. Άργότερα, λέει, όταν τό επιτρέψουν οι πόροι, δά τυπώνεται και εις τυπαγραφείον. Ευχαριστώ τον Σύλλογον δά τάς ευχάς που μου γρά- φει εις τό δώ φυλλόν.

Χαίρω πολύ, Κλην, που έχεις έμ- πιστοσύνη σ'α μένα και εστρέφεις σιγά- σιγά με τις συμβουλές μου. Και πρα- γματικά, πολύ πιο «ατρωμένα» αυτά που μου γράφεσι σήμερα για τον Κάμ- σον και τον Καρριέρ. Ο κ. Σ., που σ' ευχαριστεί πολύ για όσα γράφετε, δά σου στείλη έ'ν αντίτιπο του βιβλίου του, για τή σημαντική βοήθεια που έ- δωσες στην εικονογράφηση, και δά σου τράφη.

Απόμνηση Άνοιξις, δεν μ' έζάλι- σες καθόλου, άπαντίας μου έκαμες μεγάλη ευχαριστήση και σ'ε παρακαλώ να μου την κρηνη δσο μπορείς συγχε- τερα. Όσο γι' αυτές τάς Άσκήσις που μ' έρωτάς, — Μαγικά Γράμματα, Λο- γοπαίγνια, Συμπεληρωσείς Φράσεων κτλ. — γι' αυτό ακριβώς έ'σιν πολλούς ά- κριβούς, ώστε αν βρη κανείς μόνο έα- ριδού λέξει, ή μόνο μια ερσση, ή μόνο ένα λογοπαίγνιο κτλ., να μη κρηνη τάς λυσει του. Άλλως κε δά ήταν πολύ άδικο, να όηρωσισω π. χ. τρία Λο- γοπαίγνια μαζί, να βρισκη κανείς τα δσα και να κρηνη τή λύση του, επειδή δεν βρηνε και τό τρίτο.

Για την Πρωτοχρονιά, ή Άλέστρα μου στέλνει αυτή την έμμετρη ευχή:

Όλόζουρο δασκάλε, Πού βγαίνει απ' της δάλασας τά γαλατά νερά, Εγγόμοι δες τό δρόμοσ σου Τό μυροβόλο άέρα! Νά έσση: όλα του Θεού Τά ήμα άγαθά.

Τό καταλάβετε; Θα τό καταλά- βετε καλύτερα άμα σ'ε πώ, πως είναι γραμμένο σ'ε μία ιδιόγεια ζωγραφι- σμένη κάρτα, που παριστάει ένα χρυσό ήτιο, να βγαίνει από τη δάλασα και σ'ε άκνεις του γράφι: ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.

Πολύ άπορφο τό γράμμα σου, Βα- σιλική Καλή. Άλλά για ναζουμε τακτική Άλληλογραφία, πρέπει, κατά τον Καχονισμό, να πάρης και ύδωύ- νιμο. Πόσα με συγχύσαν τα λόγια της καλής σου μαμάς, όταν είδα τό πρώτο μου φυλλό και θυμήθηκε τα νεανικά της χρόνια, που ήταν κ'ε αυτή συνδρομητρια! Πέ της ότι την ευχαρι- στώ παρα πολύ, που διατηρεί τόσο κα- λή, τόσο κολακυστική, τόσο τιμητική την άνάμνησή μου.

Πάει κι' αυτό, τελείωσε! τό Άργό- μί έγινε... ρομπίσες της Φιλολογίας, κατά την έπιθυμία της. Άλλά τί έτρέ- θες; έσ'ε πω να καταρτή τον μαμαζίτη! Μία της έλεγε να και μία άγι. Και τό Άργόμυ πότε γελούσε και πότε έκλάιγε. Γι' αυτό ή μητέρα της την έ- θυλαζε Μόρη. (Έτσι κι' ο Μάρτης, έέ- ρεγε, μελά κλαίει και μία γελεί...) Μία φίλη της όμως της είπε πως εί- να μίστερς (με ύψιλον) για τό τόσα που υπέφερε. Άλλά... περσάμια έε- χαρμένα. Και δεν μένει πια παρα τό χαριστικό αυτό γράμμα, όπου μου τό έστειλάς. Πόσο μ' ευχαριστήσε! Τη συγχάρω λοιπόν και της εύγομαι να διαπρήθ τόσο, ώστε πότε να μη με- ταιχθή ο καλός μηαμιάς, που της έ- κανε τό κρη της. Μενεξεδόνιο Γλυκοχόγραμμα, τότε-

λα τό «Θάκερον» του κ. Σενποκούλου κι' εύχαριστ'ε καθ' έπιτύχια στο μικρό- σας σάλιν. Μαθ' είναι πολύ ευάριστο νακούσ πως υπάρχουν στη Νέα μας Έλλάδα, τόσο φιλόμορφα και φιλο- πρσοδα παιδιά.

Σ' ευχαριστώ για όσα γράφετε, Ά- λευνη. Κι' έγώ ήμουσ βεβία πως δεν με έλάσας, αν και δεν μου έγραφε- τόσον καιρό. Θα γράφης τουλάχιστο τώρα; — Όχι, καμμία φθορογράφια δεν βρηνε στο γράμμα σου.

Νατάκη της Άσραβου, δεν βρηνε άπομνησικό μυθιστόρημα κατάλληλο άργότερα, αν βρω κανένα, δά δημοσι- ούσω. Χάρηκα πολύ γι' αυτά που μου γράφετε. Έλληνιστής τόσο προδεδει- χός δεν είναι σ'ένε ισόμνη πράγμα. Και μπορώ να σ'ε συχαρώ που έχετε τό- τοιο καθήγητή.

Βεράλις Έπιτωλάς, μ' ή έρετινα, αυτήν την έβδομάδα και ό' έξής: Ποθλι Κόλιος, Άγαλιόμα, Ίδιόλιση, Κρουσταίλινα, Βα Σιών, Κου- νουπι, Βορβιλις του Γέλιος, Άρε- λης Γυμνασιόποιος, Άγη Μανδου- νοπαύλα, Άρθούπιη Κ. Γ., Πικρο- δάγη, Νέγιον, Γαρησίος Ε, Τρελλή Ζωή και Χωρό του Μπι- ζανίου. — Βεβίεσα τάς παραγγελίας των και τους ευχαριστώ όλους για τά καλά των λόγια.

ΑΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αθήν την έβδομάδα έλαβα τό έξής: «Γλέρος». — Ο Φοιτητής κη. — Ο έρωτιό κη. — Η Ά- νοιξις κη. — Που γράφει ή άφέλεισι κη. — Τι είναι ή ζωή κη. — Το σπαγι τότισσορο κη. — Η άνετι και κη- θεσασ... — Σβόνουσ ό χρόνος κη. — Κωστοστινωσάπλη κη. — Ο Λιοντα- ροκνητός κη. — Το καράλλιο κη. — Γασέμι κη. — Χαιρομήλια κη. — Τ' ά- πάντερο καλό κη. — Με τόδε Άν- θρωποφρόνιος κη. — Άνοιξις κη. — Μία σκηνή κη. — Αιαι κη. — Κανάτα για κητό νερό κη. — Στόν Άνοσία κη. — Πα- ράση Πρωτοχρονιά κη. — Σ' ένα δέν- τρο κη. — Ο Όπτασις κη. — Σι- απηλές Νύχτες κη. — Μία νύχτα των Χριστογέννων κη. — Χριστογέννια κη. — Τό Τροσάποπόλι κη. — Ύμνος της Άγίας Εβλαλάς κη. — Άλήθειες κη. — Η Θεσσαλονίκη όταν βεζήη κη. — Από τά Φαίρα κη. — Παιδ. Πνεύματα

Κετικη της προηγουμένης Σελίδας: — Φωγό Ανγκράι, Όμορ- φος οι ιδέες, με τεχνική σιγουρη και σπάνιες όμοιακαταλήσεις. Την άναπόδοση του Γ' τη βροικα κάπως βελισσομένη. — Το Μορσότης των Σαββατιανών, Όμοια προγραφή και με πολύ μωμορφο. Παρατηρώ ότι τό χρομόμο αυτό είναι συνδεδεμένο δέτα γίνεται λόγος για καλοήθους. Αν είναι όμοιος και δικιο... δεν έξέιο. — Η Τράπεζα κη. Έξω δά τό πο- τωχόμα των κομμάτων του Άργι- οκάσσιον, που είναι σάβια από τά καλά πεσοροσφήματα της Σελί- dos μας. — ΑΜηρόμνοιο, Πολύδωστο! Σειρό και σιγουρητικό. — Η κά- μαρά μου κη. Και ποιάς δεν άγαπή την κάμαρά του; Μα γι' αυτό ακριβώς άδρεσε ε' δλους τό εδωλοθεο από κομμάτι. — Σέβεισις μου κη. Η τριτη είναι πρωτότυπη ή δέσπερη δν την παραδέρουσι, τάς και δν την πολε- κατάλαβάνω. — Τάλλα μεταφράσεις,

